

Verlag Lezing Kunstgeschiedenis door Léon van Loo - 14 januari

Deze regenmiddag genoten wij van de lezing kunstgeschiedenis door Léon van Loo.

De lezing ging over Nederlandse vrouwelijke schilders uit het begin van de 20e eeuw, die sinds kort uit de vergetelheid zijn gehaald en waarover diverse exposities en lezingen worden gehouden.

Leon vertelde over Jacoba van Heemskerck samen met Marie Tak van Poortvliet, over Thérèse Schwartze en over de Amsterdamse Joffers en als laatste over de 17e eeuwse Vlaamse vrouwelijke barokschilder Michaelina Wouter. In het Kunstmuseum Den Haag is tot 1 maart 2026 een expositie van Jacoba van Heemskerck en Marie Tak van Poortvliet te zien en in Wenen is een grote overzichtstentoonstelling gewijd aan Michaelina Wouter. Deze dames kwamen uit kunstzinnige en gegoede milieus en volgden opleidingen o.a. in Amsterdam en Munchen. Ze schilderden portretten en stillevens en ook invloeden uit Japan waren te zien in deze schilderwerken.

Tot de Amsterdamse Joffers behoorden Coba Ritsema, waarvan een overzichtstentoonstelling te zien is in het Frans Halsmuseum te Haarlem; Lizzy Ansingh, Jo Bauer-Stumpff, Nelly Bodenheim, Betsy Westendorp-Osiekk, Marie van Regteren Altena, Jacoba Surie en Anna Carolina van den Berg. De Amsterdamse Joffers noemden zichzelf "paletvriendinnen" en studeerden aan de Rijksakademie van beeldende

kunsten in Amsterdam. Het woord joffer verwijst naar het verleden en betekent jongedame of juffrouw en doelde op jonge, ongetrouwde vrouwen.

Jonkvrouwe Jacoba van Heemskerck woonde samen met Marie Tak van Poortvliet en ze behoorden tot de avantgarde schilders (1871-1936). Marie was verzamelaarster en mecenas. Marie en Jacoba hebben elkaar ontmoet op jonge leeftijd in Den Haag. Hun ambitie, idealen en persoonlijke relatie – liefdevol, intellectueel en spiritueel – bewogen zich tegen de grenzen van wat begin 20^e eeuw sociaal aanvaardbaar was.